

Asia: VN/10847/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työttömyysturvaa ja julkisia työvoima- ja yrityspalveluja koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1) Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä?

Työnhakukeskustelu tulee järjestää palkkatuetussa työssä olevalle työnhakijalle kuukautta ennen palkkatukijakson päättymistä ja siinä sovitaan työnhakumahdollisuuksien hakemisesta työllistymisen nopeuttamiseksi palkkatuetun työn päätyttyä. Palkkatuetun työn osalta työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:n täsmennykset ovat tarpeen, koska ne yhdenmukaistavat ko. asiakasryhmälle suunnattuja prosesseja ja poistavat tulkinnanvaraisuuksia asiakkaan palkkatuetun työsuhteen viimeisen kuukauden työnhakuvelvollisuuden osalta.

Työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:ssä ehdotettu muutos on kannatettava, koska näin selkeytetään, että pykälää sovelletaan vain työllistymistä edistävien palvelujen alkamisen jälkeen.

2) Lausuttavaa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia koskevista muutosesityksistä?

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 3 luvun 7 §:n muutos on kannatettava, koska sen jälkeen työnhakuvelvollisuus tulee asettaa myös työnhakijalle, vaikka hän on kuukauden kuluessa aloittamassa työvoimakoulutuksen tai työttömyysetuudella tuetut omaehtoiset opinnot. Nykytilanteessa määrittäminen on melko sattumanvaraista riippuen siitä, missä vaiheessa ennen koulutuksen alkamista työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma laaditaan tai päivitetään. Useissa tilanteissa ko. velvollisuus kuitenkin jatkuu myös opintojen aikana. Lakimuutos helpottaisi asiakkaan neuvomista, koska nykytilanteessa koulutuksen ajan työnhakuvelvollisuutta on ollut hankala perustella, kun sitä on edeltänyt kuukauden mittainen ajanjakso työttömänä ilman ko. velvollisuutta.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 8 §:n muutos on kannatettava, koska sen jälkeen viranomainen voi seurata opintojen etenemistä harkinnan mukaan muillakin tavoilla kuin työnhakijan oman ilmoituksen perusteella, esim. KOSKI-palvelusta.

Työvoimapolitiittinen lausunto voi tulla annettavaksi myös silloin, kun henkilö on hakenut työttömyysetuutta, mutta ei ole ilmoittautunut työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:n muutoksen perusteluissa lukee "Selkeyden ja tiettyä henkilöä koskevien tietokokonaisuuksien eheyden vuoksi olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista, että lausunnot voitaisiin tallentaa käytössä olevaan asiakastietojärjestelmään samalla tavalla kuin muutkin työvoimapolitiittiset lausunnot."

Tähän mennessä on ohjeistettu seuraavasti: Jos työttömyysetuuden hakijasta ei löydy mitään tietoja URA-asiakastietojärjestelmästä, työvoimapolitiittinen lausunto tulee antaa USPA-asianhallintajärjestelmän kautta ja Wordin Kameleon-pohjaa hyödyntämällä. Henkilöstä ei tallenneta lainkaan tietoja URA-järjestelmään lausuntojen antamista varten.

Lähtökohtaisesti KEHA-keskus kannattaa ajatusta, että tietokokonaisuuksien eheyden vuoksi lausunnot voitaisiin tallentaa käytössä olevaan asiakastietojärjestelmään samalla tavalla kuin muutkin työvoimapolitiittiset lausunnot. Uusi asiakastietojärjestelmä on tällä hetkellä kehityksen alla ja lakimuutos vaatisi myös muutoksen kehityksen alla olevaan järjestelmään, joka täytyy saattaa valmiiksi TE24 toimeenpanoa varten. KEHA-keskus ehdottaa, että lain kohdan muotoilu mahdollistaisi lausunnon tallentamisen asiakastietojärjestelmään samalla tavalla kuin muidenkin työvoimapolitiittisten lausuntojen ja se myös mahdollistaisi lausunnon antamisen ilman lausunnon tallentamista asiakastietojärjestelmään.

3) Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki;

kohdennettu kysymys Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille:

Onko laissa säädettyä työttömän määritelmää tulkittu säännöksen sanamuodon mukaisesti vai esitysluonnoksessa oletuksena olevalla tavalla siten, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty työttömänä? Onko määritelmäsäännöksen muutokselle näkemyksenne mukaan tarpeen esittää takautuvaa soveltamista (kts. lain voimaantulo- ja siirtymäsäännös)?

-

4) Lausuttavaa työvoimapolitiittisten järjestämistä annettua lakia koskevista muutoksista?

-

5) Lausuttavaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia koskevista muutoksista?

Muutos selkeyttää Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston toimivaltaa vuorotteluvapaalla olevan asiakkaan yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuuden arvioinnissa.

6) Lausuttavaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia koskevista muutoksista?

Käyttöoikeuden myöntäminen monialaisen yhteispalvelun asiakastietojärjestelmään kuntayhtymän palveluksessa työskentelevälle työntekijällä on kannatettava muutos.

7) Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettu laki; kohdennettu kysymys kokeilussa mukana oleville kunnille:

Onko laissa säädettyä työttömän määritelmää tulkittu säännöksen sanamuodon mukaisesti vai esitysluonnoksessa oletuksena olevalla tavalla siten, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty työttömänä? Onko määritelmäsäännöksen muutokselle näkemyksenne mukaan tarpeen esittää takautuvaa soveltamista (kts. lain voimaantulo- ja siirtymäsäännös)?

-

8) Lausuttavaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua valtioneuvoston asetusta koskevista muutoksista?

Muutos selkeyttää Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston toimivaltaa vuorotteluvapaalla olevan asiakkaan yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuuden arvioinnissa.

Kannatettavaa on myös Uudenmaan TE-toimiston toimivallan laajentaminen antaa työvoimapoliittinen lausunto minkä tahansa toisen toimiston asiakkaana olevan henkilön työttömyysturva-asiaan, vaikka asia olisi tullut ratkaista kyseessä olevassa toimistossa tai kunnassa. Näin vältetään työttömyysturva-asioiden aiheetonta siirtämistä ja viivytyksiä työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen.

9) Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu valtioneuvoston asetukset; kohdennettu kysymys Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistolle:

Säännös, joka koskee Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston nykyistä laajempaa toimivaltaa antaa työvoimapoliittisia lausuntoja toisen työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaan työttömyysturva-oikeudesta olisi mahdollista saattaa voimaan muita muutoksia nopeammalla aikataululla. Pidätkö tätä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon, että vuorottelukorvaukseen liittyviä lausuntoja koskeva muutos tehtäisiin tässä tapauksessa asetukseen myöhemmin, ja kuntien asiakkaana olevia työnhakijoita koskeviin työvoimapoliittisiin lausuntoihin liittyvän toimivallan laajentaminen edellyttää lain tasolla tehtävää muutosta?

-

10) Muuta lausuttavaa?

-

Ukkonen Kirsti
KEHA-keskus